

TÁRSAS KAPCSOLATOK

7.OSZTÁLY

ÁLTALÁNOS ISKOLA 2. ÓRA

Készítette az EFOP 1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

„Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című projekt

Népegészségügyi alprojekt A/III. munkacsoportja.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Eredménytermék készítésének dátuma:
2020.03.15.

Egészségügyi Ellátórendszer
Szakmai Módszertani Fejlesztése
EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FOGLALKOZÁSTERV 45 perces tanóra

Célcsoport/osztály: 7. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: A másik észlelése és megismerése

Órakeret/Időtartam: 45 perces tanóra

---

1. Feldolgozandó ismeretek: A tanulók gyakorolják a társismeret, a másik megismerésének néhány lehetőségét. Megtapasztalják az önfeltárást az iskolai közösségben szabályozott keretek között.

2. Kulcsfogalmak: verbális és nonverbális kommunikáció, megismerés, tulajdonság, hasonlóság, különbség, igazság

3. Kapcsolódás a tantárgyak között: Magyar nyelv és irodalom, Erkölcstan

4. Kapcsolódás a többi modul között: Lelki egészség,

5. A foglalkozás fejlesztési eredményei:

- A tanulók használják a verbális és a nonverbális kommunikációt a másik megismerése céljából.
- A tanulók új információkhoz jutnak a társaikról.
- Erősödik az empátia, a bizalom és az összetartozás érzése.
- Erősíti az osztályközösséget.

6. Témakörhöz kapcsolódó, felhasználható források a pedagógusnak:

- Bedőné Fater T. (2009): **Kooperatív játékok gyűjteménye (nemcsak) általános iskolásoknak.** <http://www.zalai-iskola.hu/files/kooperativ%20jatekok.pdf> Letöltés: 2020. 01. 24.
- **Erkölcstan 7.** Eszterházy Károly Egyetem, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet 2017
- Horváth-Szabó Katalin-Vigassyné Dezsényi Klára: **Az agresszió kezelése** Tanári kézikönyv. (2001) Szociális és Családügyi Minisztérium Budapest.
- **Pedagógiai pszichológusoknak** (2004) Szerk. N. Kollár-Szabó É. Osiris Kiadó, Budapest. 350-367. oldal

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
2 perc	Az osztálytermi csoportos munka feltételeinek az előkészítése, a struktúra megteremtésének az első fázisa	<p>I. Az óra/foglalkozás bevezetése Óra előtti szervezés – szellőztetés, a foglalkozáshoz szükséges eszközök előkészítése A tanulók elfoglalják a helyüket a teremben.</p>	<p>Tanári/csoportvezetői tevékenység, aktivitás A téma felírása a táblára A másik megismerése</p>	
5 perc	A téma játékos bevezetése, a tanulók aktivizálása, jó hangulat megteremtése.	<p>II. Bevezető beszélgetés „Az út két oldalán (forrás: Szekszárdi, 2008, 55.o.)</p> <p>A termet két részre osztjuk. Álljanak az egyik oldalra azok, akik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szoktak telefonozni • szeretik a pizzát • van testvérük • sportolnak • kaptak már egyest életükben • sok barátjuk van • szeretik az állatokat • van háziállatuk 	<p>A csoportvezető tanár elmondja az instrukciót, vezeti a játékos gyakorlatot. Az osztály/csoport összetételéhez alkalmazhatja az utasításokat. Mindenképp kerülni kell azoknak a jellemzőknek a megnevezését, melyek negatív színezettel bírnak az adott csoportban.</p>	

3 perc	Együttműködés párokban, a gesztusnyelv értelmezése, válaszadás a gesztusokra. Összehangolódás, a másik szándékának felismerése. A nonverbális kommunikáció gyakorlása, empátia erősítése.	<p>III. Válasz</p> <p>A pár egyik tagja a csoportvezető tanár jeladására pl. tapsra egy mozdulatot, gesztust tesz, amire a következő jeladásra a másik fél annak megfelelő választ ad. pl. elfogadja a kinyújtott kezet, közelebb lép. A következő jeladásra a másik tanuló lesz a kezdeményező személy.</p>	<p>Az előző gyakorlat folytatásaként a tanulók két vonalban állnak egymással szemben. A két vonal úgy közelítsen egymáshoz, hogy mindenkinek legyen párja a véletlenszerűség alapján-</p> <p>A csoportvezető tanár elmondja az instrukciót, és figyeli, szükség esetén szabályozza a gesztusok alkalmazását, moderálja a feladatot.</p>	
15 perc	Önfeltárás gyakorlása strukturált, szabályozott keretek között és együttes élmény megjelenése. Azoknak a tulajdonságoknak a kezelése, melyek összekötnek bennünket, a különbségek elfogadása.	<p>IV. Hasonlóságok és különbségek</p> <p>Forrás: Az agresszió kezelése 137 oldal</p> <p>A tanulók 3 fős csoportban dolgoznak. A kiscsoportok két kérdésre keresnek választ:</p> <ol style="list-style-type: none"> Három dolog, amiben hasonlítunk egymásra: Egy dolog, amiben különbözünk egymástól: <p>Ezek lehetnek érdeklődés, külső és belső tulajdonság, viselkedés)</p> <p>A kiscsoportos megbeszélést az osztály közös megbeszélése követi.</p> <p>A csoportos megbeszélés térjen ki a következő kérdésekre:</p> <p>Hogyan döntötték el a hasonlóságot és a különbséget?</p> <p>Miben hasonlítanak egymásra legjobban az ebbe az osztályba járó gyerekek?</p> <p>Milyen különbségek fordulnak elő közöttünk?</p>	<p>A pedagógus csoportokat alkot, ehhez valamilyen véletlenszerűségeken alapuló kiválasztást célszerű alkalmazni, vagy tudatos csoportalkotást, ahol a 3 együtt dolgozó tanuló nem sokat kommunikál egymással, sem baráti, sem ellenséges viszonyban nincsenek egymással. Nem javasolt a tanulók önálló döntésén csoportokat alkotni, mert akkor a másik megismerésének a lehetősége csökken. A tanulók megbeszélnek a hasonló és eltérő</p>	<p>papírlap előre elkészített táblázattal (Melléklet), íróeszköz</p>

10 perc	Önismeret és társismeret játékos formában.	<p>Milyen élmény volt ebben a feladatban részt venni?</p> <p>IV. Két igaz, egy hamis Forrás: Kooperatív játékok Bedőné Mindenki kap 3 egyforma kis papírlapot. A lapra mindenki felír három állítást önmagáról, amiből 2 igaz, 1 hamis. Amikor mindenki elkészült, a tanár egy dobozban vagy kalapban összegyűjti a papírlapokat. A tanár kihúz egy lapot, felolvassa az állításokat, a tanulók megpróbálják kitalálni, ki írhatta, és abból melyik a hamis állítás. A papírlapokat a tanulók is olvashatják, az elsőt a csoportvezető tanár, a többit az, a következőt az, akinek kitalálták a nevét.</p>	<p>tulajdonságaikat, azt felírják a kapott papírra.</p> <p>A csoportvezető kiosztja a papírlapokat, elmondja az instrukciót. A tanulók 3 állítást írnak fel a papírra, egymás állításaiból következtetnek a másik személyre.</p>	<p>egyforma kicsi papírlapok, íróeszköz, tanulónként egy, doboz vagy kalap a cédulák összegyűjtéséhez</p>
5 perc	Összefoglalás, a téma lezárása, a munka értékelése, személyes élménymegosztás lehetősége	<p>VI. Zárás: reflexiók A csoportvezető tanár felidézi, hogy a foglalkozás témája a másik személy megismerésének lehetőségeivel foglalkoztunk különböző gyakorlatokon keresztül. Hogyan érzeték magukat? Volt-e olyasmi ezen a foglalkozáson, ami nehézséget, kellemetlenséget okozott?</p>	<p>Nagycsoportos, frontális megbeszélés A tanár moderálja beszélgetést, élménymegosztásra biztat. Figyel arra, hogy mindenki szót kapjon, aki szeretne beszélni.</p>	

10 PERCES kiemelhető blokk

Célcsoport/osztály: 7. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: A másik észlelése és megismerése

Órakeret/Időtartam: 10 perc

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/ tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
10 perc	Önismeret és társismeret játékos formában.	<p>V. Két igaz, egy hamis</p> <p>Forrás: Kooperatív játékok Bedőné</p> <p>Mindenki kap 3 egyforma kis papírlapot. A lapra mindenki felír három állítást önmagáról, amiből 2 igaz, 1 hamis. Amikor mindenki elkészült, a tanár egy dobozban vagy kalapban összegyűjti a papírlapokat.</p> <p>A tanár kihúz egy lapot, felolvassa az állításokat, a tanulók megpróbálják kitalálni, ki írhatta, és abból melyik a hamis állítás.</p> <p>A papírlapokat a tanulók is olvashatják, az elsőt a csoportvezető tanár, a többit az, a következőt az, akinek kitalálták a nevét.</p>	<p>A csoportvezető kiosztja a papírlapokat, elmondja az instrukciót.</p> <p>A tanulók 3 állítást írnak fel a papírra, egymás állításaiból következtetnek a másik személyre.</p>	<p>egyforma kicsi papírlapok, íróeszköz, tanulónként egy, doboz vagy kalap a cédulák összegyűjtéséhez</p>

Melléklet:

Amiben hasonlítunk:		
1.		
2.		
3.		
Amiben különbözünk:		

Kiegészítő gyakorlatok:

1. Az Erkölcstan 7. tankönyv 52. oldalán **Vagyok, mint minden ember** feladat önálló elvégzése.

A tanulók válasszanak ki egy általuk ismert embert, akiről írják le a következő információkat. Felkereshetik, megbeszélheti az adott személlyel a kérdéseket, interjút készíthetnek vele. Az órai feldolgozás arra irányuljon, hogy mennyire volt számukra nehéz vagy könnyű elkészíteni ezt a feladatot, ilyen mélységben megismerni egy másik embert.

- Válassz ki egy általad ismert személyt! Nem kell megnevezned! Ha nem szeretnél ismerőst jellemezni, akkor el is képzelhetsz valakit.
- Az alább felsorolt szempontok alapján készíts róla bemutató jellemzést! Ez lehet fogalmazás, képes profil, rajzos album vagy montázs. Ha jó ismerősödet választod, ez kedves ajándék is lehet a számára.

Mi az öt legjellemzőbb tulajdonsága?
Ki az az öt ember, akivel a legszorosabb kapcsolatban áll?
Mi a három legfontosabb tárgy a számára?
Mi az a három terület, amiben különösen jó?
Mi okoz neki örömet, mitől szomorú, és miért haragszik a legjobban?
Mi a kedvenc szavajárása vagy érdekes szóhasználata?
Mire szokott leginkább odafigyelni, mi érdekli a világból?
Mit tart jónak és rossznak a világban?
Mi a legértékesebb a számára?
Mi a három legfőbb erénye?
Másképpen viselkedik-e az online térben, mint a valóságban?
Mi az a három dolog, amire leginkább vágyik?
Miben szeretne megváltozni, mit szeretne maga körül megváltoztatni?
Milyen új dolgot szeretne megtanulni?
Milyen terv megvalósításán dolgozik éppen most?
Melyek a fő nehézségek, amelyekkel meg kell küzdenie?
Mi az az öt dolog, amit tőle elvár a környezete?
Melyik életkorát szerette leginkább? Miért?
Mi az, amit szívesen megőrizne életéből, továbbadna az utókornak?

2. Elveszett verssorokat keresünk.

A tanulók megkapják Ady Endre versét, ahonnan hiányzik két verssor második fele. Egészítsék ki a verssorokat belátásuk szerint, hogy értelmet nyerjen a vers.

Ady Ende:

SEM UTÓDJA, SEM BOLDOG ÓSE...

Sem utódja, sem boldog őse,
Sem rokona, sem ismerőse
Nem vagyok senkinek,
Nem vagyok senkinek.

Vagyok, mint minden ember: fenség,
Észak-fok, titok, idegenség,
Lidérces, messze fény,
Lidérces, messze fény.

De, jaj, nem tudok így maradni,
Szeretném .....

Hogy látva lássanak,
Hogy látva lássanak.

Ezért minden: önkínzás, ének:
Szeretném

S lennék valakié,
Lennék valakié.

A kiegészítés után összevetik az elkészült versváltozatokat, beszélgetnek róluk, kinek melyik tetszik.

Akinek kedve van, egészítse ki a következő két sort önmagáról.

„De, jaj, nem tudok így maradni,

Szeretném .....

Hogy látva lássanak,

Hogy látva lássanak.”

A vers kiegészítése után nézzék meg együtt a Hope című kisfilmet, és utána beszéljék meg, hogy mit tudtak meg a film főszereplőjéről.

(Milyen ember? Hogyan él? Mire vágyik?)

<https://www.youtube.com/watch?v=fInZppydvhE> Letöltés: 2020. 01. 24.

A megbeszélése után olvassák el a vers teljes változatát

Ady Ende:

SEM UTÓDJA, SEM BOLDOG ÓSE...

Sem utódja, sem boldog őse,
Sem rokona, sem ismerőse
Nem vagyok senkinek,
Nem vagyok senkinek.

Vagyok, mint minden ember: fenség,
Észak-fok, titok, idegenség,
Lidérces, messze fény,
Lidérces, messze fény.

De, jaj, nem tudok így maradni,
Szeretném magam megmutatni,
Hogy látva lássanak,
Hogy látva lássanak.

Ezért minden: önkínzás, ének:
Szeretném, hogyha szeretnének
S lennék valakié,
Lennék valakié.

<https://mek.oszk.hu/00500/00588/html/vers0401.htm> Letöltés: 2020. 01. 24.